

Inhoud

Algemeen	1
Sociale Leefomgeving	8
Economische Leefomgeving	13
Fysieke leefomgeving.....	19
Mensen, Middelen en Bestuur.....	27

Algemeen

ID	Onderwerp	Fractie	Vraag	Antwoord
46	Algemeen - Investeringsen	PvdA	Algemeen wordt opgemerkt dat door niet alle investeringen te hebben er minder rente lasten zijn vanwege niet lenen. Je zou je af moeten vragen waarom niet geïnvesteerd is en welke investeringen dat zijn. Loopt de organisatie daardoor gevaar in hun uitvoeringswerk?	Om diverse redenen worden investeringen niet in alle gevallen volgens de planning gerealiseerd. Oorzaken hiervan kunnen zijn: onvoldoende capaciteit, externe factoren of burgerparticipatie etc. Gevolg hiervan is dat investeringen doorschuiven, maar alsnog worden uitgevoerd.
57	Algemeen - Jaarrekening - Balans	PvdA	Er wordt gesproken over nog te bestemmen resultaat van €18.899.000,=. Dit zit al in het aangegeven vermogen. Per saldo volgens de vermogensvergelijking hebben wij een winst van € 8.502.000,= Per saldo is dus € 10.397.000,= wat nu winst is	Het verschil tussen het totale eigen vermogen 31-12-2022 en 31-12-2023 bedraagt inderdaad circa €8.5 miljoen. Dit bestaat uit diverse onttrekkingen en dotaties aan de algemene reserve en de bestemmings-reserves voor verschillende doeleinden. Het nog te bestemmen resultaat is hier ook onderdeel van, maar staat los van bovenstaande onttrekkingen en dotaties.

ID	Onderwerp	Fractie	Vraag	Antwoord
			feitelijk geen winst maar om kosten te dekken. Hoe moet ik dit duiden?	
56	Algemeen - Jaarrekening - Balans - Jaarcijfers (pag. 152)	PvdA	Wat opvalt is dat het vermogen is gegroeid naar € 72.260.000,= van € 63.758.000,= Een groei van € 8.502.000,= Vraag: een belangrijk onderdeel van het vermogen is de vaste en immateriële activa. Er staat op de agenda van de raadsvergadering van 30 mei 2024 een nieuw afschrijvingssystematiek met andere restwaarden. Dit zou inhouden dat boekwaarden en afschrijvingen moeten worden aangepast en dus de balanspositie ook gaat wijzigen. Moet daar nu geen melding voor worden gemaakt?	In de nota waardering en afschrijving vaste activa zijn de afschrijvingstermijnen niet aangepast ten opzichte van de huidige termijnen. De enige wijziging is het mogelijk maken om een restwaarde te hanteren. Dit heeft echter alleen betrekking op toekomstige investeringen waarbij er op een bepaalde wijze gebouwd wordt en daardoor een restwaarde gehanteerd kan worden. Het heeft daarom geen invloed op de huidige boekwaarden en daarom ook niet op de balanspositie.
4	Algemeen - Jaarrekening - Overzicht incidentele lasten en baten - normbaten	GBH	Blz 183 Zorg en welzijn. Wat wordt er verstaan onder "normbaten gemeentelijke opvang" 7,1 miljoen.	Zoals u weet, vangen wij sinds 2022 Oekraïense ontheemden op in Hotel2Heerenveen (voorheen Haje). Deze opvang valt onder de Gemeentelijke Opvang Oekraïne (GOO). De gemeente ontvangt middelen vanuit het Rijk om deze opvang te kunnen realiseren. De normvergoeding wordt verstrekt per beschikbaar 'bed' per dag in de opvang en bedraagt in 2023 gemiddeld € 61,- per dag per bed. Aangezien wij gedurende 2023 gemiddeld 320 bedden beschikbaar hadden, ontvangen wij over 2023 het genoemde bedrag aan normvergoeding.

ID	Onderwerp	Fractie	Vraag	Antwoord
1	Algemeen - Jaarrekening - Overzicht lasten en baten en toelichting - onrechtmatigheid en	GBH	In de tabel op blz 176 en 177 staat onder kolom "onrechtmatig, maar telt niet mee voor het oordeel" een "ja" of een "nee." Graag toelichting bij elk thema-product- investering waarom het wel of niet meetelt voor het oordeel (we zijn niet rechtmatig)	Alle begrotingsonrechtmatigheden die niet meetellen voor het oordeel zijn onrechtmatigheden die passen binnen het bestaande beleid van de raad, maar niet op tijd zijn gemeld. Voor de begrotingsonrechtmatigheden die wel meetellen voor het oordeel, is dit niet het geval.
20	Algemeen - Jaarrekening - Overzicht reserves en voorzieningen - Lopende investeringen	CU	In het overzicht 'lopende investeringen' mis ik de 'herinrichting van het Kattebos' in wijk de Greiden. De toezegging was, dat dit uitgevoerd zou worden zodra de nieuwbouw van Herenhage voltooid zou zijn. Vraag: wanneer komt dit in de planning?	Het klopt dat u de planvorming van de "herinrichting Kattebos Noord" mist in de lopende investeringen. Het is namelijk een opgave vanuit (groot) onderhoud verhardingen en geen investering (krediet). Deze onderhoudsopgave is ingezet bij de aanvraag voor de Investeringsimpuls SPV subsidie (strategisch plan verkeersveiligheid) welke ook is toegekend. Bij een subsidie aanvraag wordt ook 50% inzet gevraagd van gemeentelijke middelen. Deze twee onderdelen vormen de financiële onderbouwing voor de herinrichting van de Kattebos Noord. Er is inderdaad een toezegging gedaan om dit deel van de Kattebos aan te pakken na realisering van de nieuwbouw. De voorbereiding van de herinrichting heeft echter een langere aanlooptijd dan verwacht. Dit heeft vooral te maken met diverse onderzoeken en de uitkomst hiervan. Uit onderzoek is bijvoorbeeld gebleken dat er diverse kabels en leidingen vervangen moeten worden, hiervoor zijn de nutspartijen verantwoordelijk. Door het grote werkaanbod van de nutspartijen zijn de werkzaamheden voor het vervangen van kabels en leidingen ingepland voor begin volgend jaar (2025). Na de vervanging van de kabels en leidingen kan de daadwerkelijke start van de herinrichting plaatsvinden. Als alles volgens planning verloopt zal dit rond de bouwvak van 2025 zijn. Ter voorbereiding op de beoogde herinrichting zullen wij eind dit jaar met de

ID	Onderwerp	Fractie	Vraag	Antwoord
				bewoners in gesprek gaan om te komen tot een breed gedragen ontwerp/uitvoeringsplan.
3	Algemeen - Jaarrekening - Passiva - Voorziening onzekerheid sociaal domein	GBH	Wat zijn de gevolgen als we de onzekerheid van 2 miljoen aan uitgevoerde en gedeclareerde werkzaamheden Stichting jeugdhulp Frl. niet ontvangen? Waarom is hier geen voorziening (blz 166) voor opgenomen? Moet er door deze onzekerheid (van 2 miljoen) weer opnieuw bezuinigd worden in het Sociaal Domein?	1. Alles wat we op dit moment kunnen voorzien aan verplichtingen in het kader van het continuïteitsplan voor JHF hebben we meegenomen in de jaarrekening '23 en begroting '24, 2. De verdere doorontwikkeling van JHF (als organisatie) en Jeugdhulp-plus (als zorgvorm/jeugdhulp-infrastructuur in Noord-Nederland) blijft onzeker en we kunnen niet uitsluiten dat daar extra kosten voor gemaakt moeten gaan worden. Maar ieder bedrag wat we daar aan hangen is op dit moment een slag in de lucht. 3. Er is geen risico van € 2.000.000. Dat is het bedrag dat nog openstaat aan zorgkosten bij JHF voor alle Friese gemeenten. Dat betekent dat een fractie daarvan hooguit aan Heerenveen kan worden toegerekend. Er is op dit moment geen sprake van achterstanden. Mochten er nog wel nota's komen dan zijn dat reguliere zorgkosten die wij anders ook zouden moeten betalen. Er is dus geen extra voorziening nodig.
18	Algemeen - Paragraaf Bedrijfsvoering - schadeclaims	CU	Op blz.104 staat dat er in 2023 ca 100 schadeclaims zijn afgehandeld. Vraag: wat zijn dit voor schades?	Schades door borstelharen veegauto's: 42 waarvan 35 toegewezen. Schades aan auto's: 47 waarvan 14 toegewezen of nog in behandeling. Letselschades: 8, waarvan 7 toegewezen of nog in behandeling. Schades overig inclusief wat grotere Schades aan bijvoorbeeld gebouwen zoals waterschade, en ook claims voor juridische kosten e.d.: 22 waarvan 8 toegewezen of nog in behandeling Totaal 119
53	Algemeen - Paragraaf Financiering - Tabel pagina 93	PvdA	Financiering: in de tabel op pagina 93 staat een fout in de formule, onder f renterisiconorm moet zijn (D*E) i.p.c. (C*D)	Dit klopt. De renterisiconorm is wel op de juiste manier berekend.

ID	Onderwerp	Fractie	Vraag	Antwoord
58	Algemeen - Paragraaf Grondbeleid - Accountantsversl ag	PvdA	1. Blz 6 Vraag: graag uitleg over grondexploitatie. Is dit de specificatie voor de grote winst op het grondbedrijf? 2. Volgens de vermogensberekening hebben we een winst van ruim 8 mlj. Komt dit geheel uit de grondmutatie van de 15% buffer?	1. Het resultaat van het grondbedrijf wordt bepaald door het saldi van de winstnemingen en het verlies op de voorzieningen. Het stopzetten van de afslag van 15% heeft een direct positief effect op het resultaat en is overeenkomstig verwerkt in de winstneming of bijstelling van de verliesvoorziening (6,3 miljoen). Daarnaast worden er kosten en baten gerealiseerd voor het grondbedrijf algemeen en het faciliterend grondbedrijf. 2. Nee, zoals weergegeven in de tabel op pagina 11 van de jaarstukken liggen er meerdere mutaties ten grondslag aan het resultaat van 18,9 miljoen. Bij ID 57 wordt toelichting gegeven op uw vermogensberekening.
54	Algemeen - Paragraaf Indicatoren	PvdA	In de tabel op pagina 106 staan cijfers, Hieruit blijkt dat er 1,5 FTE per 1000 inwoners te veel is voor een gemeente als Heerenveen met 51000 inwoners zou dit inhouden 31.5 FTE te veel. Vraag : Is dit daadwerkelijk zo, wordt daar nog op gestuurd en welke gevolgen kan dit hebben voor de organisatie zoals .bv. dienstverlening? 2e vraag : is dit inclusief de externe inhuur?	De beleidsindicator bezetting per 1.000 inwoners omvat externe inhuur, wat verklaart waarom deze hoger ligt dan de formatie per 1.000 inwoners, waarin enkel de vaste formatie is opgenomen. In het kader van het project Duurzaam en Gezond Financieel Perspectief is een financiële benchmark uitgevoerd, waarin verschillende beleidsindicatoren zijn opgenomen. Een van de voorgestelde onderzoeksrichtingen richt zich op de ondersteuning van de organisatie, waarbij deze beleidsindicator over aantal fte ook betrokken wordt. Op basis van alle onderzoeksrichtingen worden ombuigingsvoorstellen uitgewerkt, waarbij eventuele maatschappelijke en organisatorische gevolgen inzichtelijk worden gemaakt.
19	Algemeen - Paragraaf Indicatoren - Bedrijfsvoering	CU	Op blz.106 overzicht Indicatoren: Formatie 9,91fte Bezetting 11,41fte Wat is het verschil tussen formatie en bezetting?	De formatie vermeldt het aantal FTE (voltijdbanen) in de organisatie. Hierbij is het gebruikelijk om dat aantal uit te splitsen naar afdeling en/of functiegroep. Als medewerkers parttime werken, dan wordt dat in een formatieplanning omgerekend naar het aantal FTE en hoeveel de bezetting bedraagt de bezetting geeft aan hoeveel mensen in FTE in werkelijkheid in bij de organisatie werken. Dit kan meer of minder zijn dan de formatie

ID	Onderwerp	Fractie	Vraag	Antwoord
				volgens de goedgekeurde begroting. Kort samengevat: formatie zijn 'de stoelen' en bezetting zijn 'de mensen op de stoelen'
55	Algemeen - Paragraaf Samenwerking - FUMO	PvdA	Ontwikkelingen FUMO op pagina 110 staat geen eigen vermogen vermeld op 31-12-2023. Uit de tekst kun je opmaken dat in 2024 de bijdragen omhoog gaan, maar we zien dat in 2023 een forse verhoging van de bijdrage Heerenveen 40,5 % is. Hierover is niets vermeld. Vraag: waar komt dit hogere bedrag vandaan?	Het eigen vermogen staat niet vermeld, omdat dit bij het opmaken van de jaarrekening nog niet bekend was. Inmiddels is er van de FUMO een voorlopige jaarrekening 2023 ontvangen. Het eigen vermogen per 31 dec.2023 € 1.279.000 bedraagt. De bijdrage stijgt door: Indexering € 68.000 Verhoging (collectieve) uren € 43.000 Aanpassing kengetallen € 18.000 Overige personeelskosten € 4.000 Implementatie Omgevingswet € 6.000 Aanpassing organisatie i.v.m. Omgevingswet € 55.000
32	Algemeen - Paragraaf Samenwerking - Sportstad Heerenveen BV	VVD	pag. 120: Sportstad heeft 4 belangrijke pijlers, die alle 4 onder druk staan. Kunt u aangeven, wat de "wordt case" financiële impact kan zijn gebaseerd op het huidige inzicht en op basis van de huidige kennis?	De context waarin de vier pijlers worden benoemd, is de continuïteit van de bedrijfsvoering van Sportstad. Op meerdere onderwerpen spelen ontwikkelingen, waarbij de situatie zoals die nu is mogelijk ten nadele gaat wijzigen. Het overleg over huurovereenkomsten met huurders is aan Sportstad als eigenaar van het onroerende goed/verhuurder. Impact is afhankelijk van de afspraken/onderhandelingen die aan Sportstad zijn. Hier kunnen wij verder geen uitspraken over doen. Voor wat betreft het energievraagstuk is Sportstad afhankelijk van de ontwikkelingen op de energiemarkt. Op dit moment is dat positiever dan een jaar geleden. Daarnaast is de aanleg van het EnergieOpslagSysteem (de batterij) in de afrondende fase. De batterij zal naar verwachting een positief effect hebben op de energiekosten van Sportstad. Het daadwerkelijke effect zal pas inzichtelijk zijn als de batterij enige tijd actief is. Denk hierbij in ieder geval aan een jaar. De laatste pijler is het gemeentelijk sportcentrum. In de teksten van de Perspectiefnota 2024 wordt op dit punt nader ingegaan.

ID	Onderwerp	Fractie	Vraag	Antwoord
				De financiële afweging wordt opgenomen in de Perspectiefnota 2025. Voorafgaand hieraan (planning maart 2025) komen wij met een separaat raadsvoorstel op dit punt.
2	Algemeen - Paragraaf Weerstandsverm ogen en risicobeheersing - onzekerheden	GBH	Graag ontvangen we een overzicht van alle onzekerheden.	Zoals opgenomen in het accountantsverslag en het raadsvoorstel is er sprake van 1 onzekerheid, namelijk die van Stichting Jeugdhulp Fryslân.
33	Algemeen - Paragraaf Weerstandsverm ogen en risicobeheersing - Ratio weerstandsverm ogen op langere termijn	D66	Rekening houdend met deze cijfers en de te verwachten meerjarenbegroting, wat zouden dan de ratio weerstandsvermogens zijn voor 2025, 2026 en 2027?	Bij het opstellen van de begroting 2025 wordt de geprognosticeerde balans geactualiseerd, rekening houdende met de mutaties uit de perspectiefnota en begroting. Aan de hand hiervan kan de ratio weerstandsvermogen berekend worden. Op dit moment hebben we deze geactualiseerde balans nog niet beschikbaar, wat de beantwoording van deze vraag niet mogelijk maakt.
52	Algemeen - Paragraaf Weerstandsverm ogen en risicobeheersing - Risicoanalyse (pag. 77)	PvdA	Hierin is meegewogen de deelname aan het Wereldkampioenschap voetballen vrouwen. Ondertussen is bekend dat dit niet aan ons gegund is. Vraag: wat is hiervan het gevolg voor het gewogen risico. Is hier een bedrag aan toegekend en als dat zo is dan graag een gecorrigeerde berekening voor de juiste afweging in deze.	Aan deze deelname was geen bedrag toegekend, omdat het onduidelijk was welk risico het met zich meebrengt. Het heeft daarom geen effect.

Sociale Leefomgeving

ID	Onderwerp	Fractie	Vraag	Antwoord
47	Sociale Leefomgeving - Thema Samen met inwoners (pag. 17)	PvdA	Er is een begin gemaakt met de invulling van het thema samen met inwoners. Vanuit de gecorrigeerde begroting zijn er extra gelden voor uitgegeven (€ 27.000,=) voor een groot deel zijn die toe te rekenen aan de pensioenvoorziening van wethouders. Terwijl het plattelandsbeleid / wijkmanagement juist veel minder heeft gekost. Hier tegenover staat een forse bijdrage. Vraag: wat is er wel uitgevoerd en wat is er niet uitgevoerd en wat is de reden waarom het niet is gedaan? Hetzelfde speelt zich af bij maak het! en nieuwe rollen Vraag: dit punt verdient een duidelijker uitleg met wat er wel en niet is gedaan en ook waarom niet?	Het budget is in voorgaande jaren benut voor personele inzet/bijdrage Regiodeal Zuidoost Friesland. In 2023 was dit niet nodig vanwege afronding Regiodeal. We zitten nu wel weer in een verkennende fase voor een vervolg in de regionale samenwerking. Dat kan betekenen dat dit budget nodig is voor de bijdrage aan die samenwerking/personele inzet voor de komende jaren. Het genoemde hoofdbudget 'Maak het! en nieuwe rollen' bestaat uit twee deelbudgetten. Het deelbudget 'Maak het!' betreft een jaarlijkse subsidieregeling waarbinnen groepen van inwoners subsidies kunnen aanvragen voor projecten die de bewoners dichterbij elkaar brengen of waardoor het fijner is om te wonen en leven in een buurt, wijk of dorp in onze gemeente of een project wat bijdraagt aan de openbare ruimte, zoals de bouw van een dorpshuis, aanleg van een dorpstuin of aanleg en beheer van een speeltuin. Het subsidieplafond van dit budget bedroeg over 2023 circa € 90.000,-. Het deelbudget 'En nieuwe rollen' is vanuit een eerder hooflijnenakkoord ontstaan en is bedoeld om experimenten met nieuwe vormen van inspraak te kunnen uitvoeren. Dit betreft een structureel budget van circa € 50.000. Gedurende 2023 is op dit deelbudget wat minder nodig geweest dan eerder begroot
43	Sociale Leefomgeving - Thema Zorg en Welzijn - Bornego pand	D66	Er is aangegeven dat het Bornego pand is gekocht. Is dit pand kadastraal in eigendom gekomen van de gemeente? En wat zijn de voornemens van de gemeente voor dit pand? Wat is het huidige	In het verleden heeft het Bornego College de ds. Kingweg 1 uitgebreid met 999 m ² en de ds. Kingweg 2 met 2.401 m ² . Deze uitbreiding is volledig gefinancierd door het schoolbestuur. In het vastgestelde IHP VO is de afspraak gemaakt dat de gemeente deze vierkante meters overneemt van het schoolbestuur, zodat dit meegerekend kan worden tot de gemeente brede onderwijshuisvesting. Op deze manier voldoen wij aan

ID	Onderwerp	Fractie	Vraag	Antwoord
			energielabel? Vloeit de transactie voort uit het IHP? En onder welke post stond dit in de begroting?	onze wettelijke zorgplicht, voorkomen wij onnodig bijbouwen en kunnen wij op een financieel gunstige manier aanspraak maken op ruimte voor onderwijs. Zoals bij de meeste onderwijsgebouwen van het PO en VO zijn wij als gemeente economische eigenaar en de schoolbesturen juridisch eigenaar. Dit is ook het geval bij het Bornego. Het gebouw aan de ds. Kingweg 2 heeft geen energielabel. Het gebouw aan de ds. Kingweg 1 heeft na de renovatie (afgerond eind deze zomer) naar alle waarschijnlijkheid energielabel A+++. Het bedrag staat op bladzijde 111 van de begroting, onder de post voortgezet onderwijs tijdelijke huisvesting.
28	Sociale Leefomgeving - Thema Zorg en Welzijn - cultuur sport vrije tijd side 6 en 27		Yn it ferslach wurdt wol oandacht jûn oan It Oranjewoudfestival, Art Noord, museum Belvédère mar we lêze neat oer de kulturele aktiviteiten yn de doarpen lyk as de Flaeijel en de Knypster merke.	Er is geen specifieke reden dat we die andere activiteiten niet noemen. In ieder geval niet omdat het om deze dorpen gaat. Er zijn heel veel culturele evenementen/activiteiten in onze gemeente. Het Oranjewoudfestival en museum Belvédère ontvangen echter een structurele subsidie.
29	Sociale Leefomgeving - Thema Zorg en Welzijn - cultuur sport en vrije tijd side 6 en 27	FNP	Yn it ferslach wurdt wol oandacht jûn oan It Oranjewoudfestival, Art Noord, museum Belvédère mar we lêze neat oer de kulturele aktiviteiten yn de doarpen lyk as de Flaeijel en de Knypster merke.	Er is geen specifieke reden dat we die andere activiteiten niet noemen. In ieder geval niet omdat het om deze dorpen gaat. Er zijn heel veel culturele evenementen/activiteiten in onze gemeente. Het Oranjewoudfestival en museum Belvédère ontvangen echter een structurele subsidie.
30	Sociale Leefomgeving - Thema Zorg en Welzijn - pr mantelsoarch	FNP	Wat ha we yn 2023 dien oan pre mantelsoarch? En wat is it belied oangeande de pré mantelsoarch	Ons preventief beleid voor mantelzorgers bestaat uit het waarderen, ondersteunen en ontlasten van mantelzorgers. Vroegsignalering is een belangrijk aandachtspunt. Zo ontvangen mantelzorgers een huisbezoek bij ontvangen van de VVV bon, wordt dit onderwerpen in verschillende netwerken (en 'vindplaatsen') besproken voor bewustwording en wordt er ook op verschillende momenten in het jaar aandacht aan gegeven door activiteiten voor deze groep of PR.

ID	Onderwerp	Fractie	Vraag	Antwoord
44	Sociale Leefomgeving - Thema Zorg en Welzijn - Schuldhelpverlening	D66	Er is meer uitgegeven aan schuldhulpverlening dan begroot. Hoe is dit tot stand gekomen? Was dit niet te voorzien? Zo niet, waarom niet.	it was inderdaad niet voorzien en niet begroot. Op de post schuldhulpverlening is € 48.000 meer uitgegeven dan begroot. Dit zijn de kosten die we hebben gemaakt voor de uitvoering van de (gemeentelijke) Hersteloperatie Toeslagenaffaire. Alle gemeenten zijn in de uitvoering hiervan door het rijk verantwoordelijk gemaakt om gedupeerden waar dat nodig en gewenst is te compenseren bijvoorbeeld op gebied van schulden, gezondheid, werk of dagbesteding, gezin en wonen. Zo is door ons als gemeente ingezet op : -Het inrichten van een lokaal steunpunt. In ons geval is er een meitinker voor vrijgemaakt -Het contact zoeken met de (potentieel) gedupeerde ouders -Eerste contact met ouders en vaststellen of er sprake is van een crisissituatie. -Intake: eerste inventarisatie problematiek -Een plan van aanpak maken en inschakelen andere hulpverlening -Nazorg Kosten die we hiervoor maken waaronder dus ingezette maatwerkvoorzieningen op de aangegeven onderdelen verklaren de overschrijding. Hierbij is het goed om te weten dat hier ook ruime compensatie voor is ontvangen door het rijk zowel voor de uitvoeringskosten als de daadwerkelijk gemaakte kosten.
42	Sociale Leefomgeving - Thema Zorg en Welzijn -	D66	Er waren fors Lagere lasten, wat waren hiervan de oorzaken? Wat is de voortgang op de verduurzaming van de Sportaccommodaties?	De lagere doorbelasting van de huisvestingslasten is de oorzaak. De lagere doorbelasting heeft voor een groot deel te maken met een lagere omslagrente en een verschuiving van de doorbelasting (zie vraag 10 voor verdere uitleg van doorbelasting). Bijna alle gebouwen op buitensportaccommodaties zijn eigendom van de verenigingen en

ID	Onderwerp	Fractie	Vraag	Antwoord
	Sportaccommodaties			stichtingen zelf. In 2018/2019 hebben 21 sportverenigingen zich aangemeld voor een energiescan die door de gemeente werd aangeboden. De eigenaren zijn daarna verantwoordelijk voor de uitvoering, het onderhoud en verduurzamen van de gebouwen. In het integraal huisvestingsplan voor het onderwijs is ook de verduurzamingsopgave voor bijna alle gemeentelijke gymzalen meegenomen. In 2024 wordt gestart met het renoveren en verduurzamen van de gymzaal Ekke de Haan.
17	Sociale Leefomgeving - Zorg en Welzijn	CU	Op blz.25 staat, dat we begonnen zijn met de uitvoering van het actieplan 'Samen één in Heerenveen' en dat hiervoor een extern aanjager is aangesteld. Vraag: heeft onze Welzijnsorganisatie Caleidoscoop ook een rol in de uitvoering van dit plan?	Bij de startperiode van het actieplan is gebruik gemaakt van een externe aanjager om de implementatie van het beleid een 'boost' te geven. Hierbij is nauw samengewerkt met Caleidoscoop en andere maatschappelijke partners. Per 2024 is de coördinatie van het actieplan belegd en geborgd bij Caleidoscoop.
16	Sociale Leefomgeving - Zorg en Welzijn	CU	Op blz.18 staat dat 10% van de volwassen inwoners Mantelzorg verleend. Op de website van de gemeente staat 17% (bijgewerkt in november '23) Is dit het juiste percentage? en hoe krijgen we als gemeente het aantal Mantelzorgers in beeld?	Voor de cijfers maken we gebruik van de GGD Gezondheidsmonitor. Het percentage was in onze gemeente in 2022 10%. Het percentage op de website passen we aan.
10	Sociale Leefomgeving - Zorg en Welzijn	CU	Blz.33 Sportaccommodaties (€317.000) lagere lasten) Dit wordt volledig veroorzaakt door een lagere doorbelasting van	De lagere doorbelasting heeft voor een groot deel te maken met een lagere omslagrente en een verschuiving van de doorbelasting. Het zijn kosten die toegerekend worden aan een product, bijvoorbeeld personeel of huisvesting.

ID	Onderwerp	Fractie	Vraag	Antwoord
			huisvestingslasten. Wat wordt hiermee bedoeld?	
9	Sociale Leefomgeving - Zorg en Welzijn	CU	Participatie: Op blz.33 staat, dat de subsidie Vluchtelingenwerk € 52.000,- lager is dan begroot. In de begroting is een bedrag van 147K opgenomen voor Vluchtelingenwerk. Is hier een verklaring voor? Hetzelfde geldt voor de mindere uitgaven subsidies kindfondsen en Participatiefonds volwassenen. Tenslotte is er in totaal 116K meer uitgegeven aan re-integratie en dienstverlening Caparis. Ook hiervoor graag een toelichting.	Vluchtelingenwerk De subsidie voor Vluchtelingenwerk was ruim begroot. De werkelijke uitgaven voor Maatschappelijke begeleiding bij Vluchtelingenwerk is afhankelijk is van het aantal statushouders die zich in dat jaar vestigen. Voor 2023 ging het om in totaal 40 personen. Subsidie kindfondsen en participatiefonds Er is vorig jaar alleen minder uitgegeven voor Volwassenen. Om het bereik te verhogen is daarom per 2024, zoals afgesproken met de raad in de notitie Bestaanszekerheid, om met het Volwassenenfonds te starten. Caparis Meer uitgaven bij Caparis Re-integratie: enerzijds door indexering hogere loonkosten en anderzijds door extra dienstverlening die door ons bij Caparis is afgenomen voor o.a. scholing en jobcoaching en er zijn meer mensen op een Bab-baan bij Caparis geplaatst. Hiervoor worden wel begeleidingskosten in rekening gebracht.
8	Sociale Leefomgeving - Zorg en Welzijn	CU	Op blz.20 staat, dat mantelzorgers door ons worden gewaardeerd en dat zij worden ondersteund via onze meitinkers en welzijnswerkers. Vraag: Was het ook in 2023 voor mantelzorgers mogelijk om zgn. Respijtzorg aan te vragen?	Ja, dat klopt.
7	Sociale Leefomgeving - Zorg en Welzijn	CU	Op blz.19 staat dat er een Netwerk Dementie is gefaciliteerd en er steun is gegeven aan het Odensehuis en op andere plekken laagdrempelige	Caleidoscoop is onze primaire samenwerkingspartner als het gaat om beleidsuitvoering op het gebied van gezondheid, welzijn en preventie. Ook t.a.v. de activiteiten in het kader van het dementievriendelijke samenleving werken we nauw samen. De welzijnscoach Dementie is ook gepositioneerd bij Caleidoscoop.

ID	Onderwerp	Fractie	Vraag	Antwoord
			ontmoetingsplekken voor mensen met beginnende dementie zijn gestimuleerd. Ook is er gestart met een welzijnscoach dementie. Vraag: gebeurt dit alles in samenwerking met onze Welzijnsorganisatie Caleidoscoop?	
6	Sociale Leefomgeving - Zorg en Welzijn	CU	Op blz.19 staat, dat er een projectleider Valpreventie is aangesteld. Gebeurt dit in samenwerking met onze Welzijnsorganisatie Caleidoscoop? Hoe is de animo onder inwoners om hierover geïnformeerd te worden? Kunt u hier iets uitgebreider op ingaan?	Bij valpreventie hebben huisartsen en fysiotherapeuten een belangrijke rol. Op dit moment is de animo hoog voor training en voorlichting. De 4 groepen maal 15 personen zaten snel vol. Er worden meer trainers opgeleid zodat er ook meer interventies uitgezet kunnen worden. Medewerkers van Caleidoscoop, maar bijvoorbeeld ook onze meitinkers, hebben een signalerende rol. Binnenkort is er een training in wijkcentrum de As.
5	Sociale Leefomgeving - Zorg en Welzijn	CU	Op blz.19 staat m.b.t. Mienskipshûskeamers dat er in 2023 een pilot is gestart. Vraag: in welke wijk(en) en kan er al gesproken worden van succes?	Het is nog te vroeg om concrete resultaten (per locatie) te delen. Onderzoek en monitoring maakt deel uit van project. Onze eerste indrukken zijn dat op de 'doe- en ontmoet' plekken, deelnemers veelal een hoger niveau van welzijn ervaren waardoor hulpvraagstukken kleiner worden of zelfs verdwijnen.

Economische Leefomgeving

ID	Onderwerp	Fractie	Vraag	Antwoord
39	Economische Leefomgeving - Thema Werken	D66	Pag. 39, u geeft aan dat de uitkeringen zijn gedaald naar 1.213. er wordt verantwoord over	it was inderdaad niet voorzien en niet begroot. Op de post schuldhelpverlening is € 48.000 meer uitgegeven dan begroot. Dit zijn de kosten die we hebben gemaakt voor de uitvoering van de

ID	Onderwerp	Fractie	Vraag	Antwoord
	en Ondernemen - Bijstandsgerechtigden uitstroom		uitstroom en nieuwe uitstroom. Van 160 mensen uitstroom begrijp ik niet waardoor dit komt. Kunt u dat toelichten. Wat wij uit de toelichting opmaken: Was 1.222 - 105 werkgever -14 studie +270 (350*77%) nieuwe - xXx rest uitstroom? = Nu 1.213	(gemeentelijke) Hersteloperatie Toeslagenaffaire. Alle gemeenten zijn in de uitvoering hiervan door het rijk verantwoordelijk gemaakt om gedupeerden waar dat nodig en gewenst is te compenseren bijvoorbeeld op gebied van schulden, gezondheid, werk of dagbesteding, gezin en wonen. Zo is door ons als gemeente ingezet op : -Het inrichten van een lokaal steunpunt. In ons geval is er een meitinker voor vrijgemaakt -Het contact zoeken met de (potentieel) gedupeerde ouders -Eerste contact met ouders en vaststellen of er sprake is van een crisissituatie. -Intake: eerste inventarisatie problematiek -Een plan van aanpak maken en inschakelen andere hulpverlening -Nazorg Kosten die we hiervoor maken waaronder dus ingezette maatwerkvoorzieningen op de aangegeven onderdelen verklaren de overschrijding. Hierbij is het goed om te weten dat hier ook ruime compensatie voor is ontvangen door het rijk zowel voor de uitvoeringskosten als de daadwerkelijk gemaakte kosten.
38	Economische Leefomgeving - Thema Werken en Ondernemen - Bijstandsgerechtigden - wat betekent het	D66	U geeft aan dat 77% van de aanvragen worden toegewezen. Wat zijn de oorzaken van afwijzen?	De oorzaken van afwijzen kunnen heel divers zijn. We zijn van rechtswege genooddakt een aanvraag af te wijzen als er bijvoorbeeld geen recht is of kan worden vastgesteld omdat een inwoner aanspraak kan maken op: •een zogenaamde voorliggende voorziening van bijvoorbeeld het Uitvoeringsinstituut voor Werknemersverzekering (het UWV). U kunt dan denken aan een Werkloosheidsuitkering (WW) of de Ziektewet of een uitkering volgens de wet Werk en Inkomen naar Arbeidsvermogen (de WIA)

ID	Onderwerp	Fractie	Vraag	Antwoord
	toewijzingspercentage?			• een inwoner kan aanspraak maken op rijkskas bekostigd onderwijs via de Dienst Uitvoering Onderwijs (het DUO), • uit gegevens van het SUWI-net (Wet structuur uitvoeringsorganisatie Werk en Inkomen) blijkt dat er inkomen en/of vermogen boven het geldende bijstandsniveau is • Na een hersteltermijn wordt er geen of onvoldoende informatie door belanghebbende verstrekt om de aanvraag te behandelen (bijvoorbeeld over woon en verblijfsadres)
37	Economische Leefomgeving - Thema Werken en Ondernemen - Bijstandsgerechtigden onder de 27 jaar	D66	Vraag: kunt u aangeven van het totaal aan bijstandsgerechtigden hoeveel er onder de 27 jaar zijn en welke maatregelen u treft om deze groep te helpen. Hoe verhoudt dit aantal/aandeel zich tot vorig jaar?	Ultimo 2023 waren dit er 184. Per 1 juni jl. hebben we 202 jongeren tot 27 jaar met een lopende bijstandsuitkering. Deze groep wordt begeleid en ondersteund door een vaste groep klantmanagers. Deze klantmanagers zijn bij ons in dienst. Voor jongeren die kunnen of op termijn weer kunnen werken wordt gebruik gemaakt van de voorzieningen die in de recent door uw raad vastgestelde Participatieverordening 2023 zijn vastgelegd. Het gaat dan onder andere om de volgende voorzieningen en ondersteuning: • Een werkstage van 2 maanden • Een vakgerichte (korte) opleiding, • Een detacheringsbaan • Beschutte werkplek. Hiervoor is een indicatie van het Uitvoeringsinstituut Werknemersverzekeringen(UWV) nodig en als we een plek vinden wordt dit een vast dienstverband. • Inzet van loonkostensubsidie afhankelijk van de loonwaarde. Deze loonwaarde wordt door een loonwaarde deskundige gedaan. • Inzet van een werkvoucher van € 2.000 (deze is voor de werkgever en bij voornemen tot een langer dienstverband)

ID	Onderwerp	Fractie	Vraag	Antwoord
				• Deelname aan een van onze sportprojecten • Volgen van een Re-integratietraject bij een passende aanbieder • Jobcoaching • Zorgtraject afhankelijk van een door een medisch deskundige vastgestelde problematiek • Budgetbeheer en hulp bij schulden • Inzet van onze Arbeidsdeskundige • Een traject binnen de ESF sociale inclusie. • Inzet vrijwilligerswerk als opstap naar participatie en werk • Inzet van een van de pijlers binnen Fryslan Werkt!
35	Economische Leefomgeving - Thema Werken en Ondernemen - Financiële verantwoording extra investeringen op bestaanszekerheid (400k)	D66	P42. De financiële verantwoording geeft geen inzicht in al hetgeen daarvoor is aangegeven. Waar is bijvoorbeeld de 400k gebleven? hoeveel van de middelen zijn geoormerkt? Dit mag in een afgerond percentage.	De 400k is recentelijk beschikbaar gesteld. Dit bedrag komt terug in de begroting van 2024.
36	Economische Leefomgeving - Thema Werken en Ondernemen - Jeugdfonds	D66	Vraag p 41: 248 kinderen maakten gebruik van het jeugdfonds, hoeveel % van de kinderen onder 12jr betrof dit in de gemeente?	Deze vraag roept wat onduidelijkheid op. Als u met het % kinderen tot 12 jaar bedoeld kinderen die leven in een huishouden met 120% van het sociaal minimum dan moeten we dat opvragen bij de Stichting Jeugdfonds. Dit onderdeel van het minimeleid voeren wij namelijk niet zelf uit. De Stichting Jeugdfonds doet dit voor onze gemeente en verstrekt hulp aan kinderen tot 18 jaar waarvan de ouders een inkomen hebben tot 120% van het sociaal minimum. Dit percentage geldt overigens voor 2023. In 2024 geldt een hogere inkomensgrens tot 130% omdat deze is

ID	Onderwerp	Fractie	Vraag	Antwoord
				verhoogd met het genomen raadsbesluit bestaanszekerheid van oktober 2023.. Wat we wel weten is dat er in onze gemeente zo'n 6.000 kinderen wonen in de leeftijd tot 12 jaar. En er zijn volgens de minimascan van Stimulansz zo'n 750 kinderen tot 18 jaar die leven in een huishouden met een inkomen tot 120% sociaal minimum. Deze minimascan is in uw bezit en zat bij de info sessies over bestaanszekerheid. Dat maakt dat een derde van de kinderen wordt geholpen als er een vraag is om mee te doen met sport en/of cultuur en de ouders dit niet kunnen betalen vanwege een lager inkomen.
41	Economische Leefomgeving - Thema Werken en Ondernemen - Raadsagenda en thema 2	D66	Wat is de reden dat bij de inleiding van het thema geen koppeling is gemaakt met de raadsagenda?	Op pagina 15 is de input vanuit de raadsagenda en het hoofdlijnenakkoord benoemd. Deze hebben zowel betrekking op thema 1, samen met inwoners, als thema 2, zorg en welzijn. In lijn met de thema indeling begroting 2024 vallen deze beide thema's onder het 'nieuwe' thema Sociale leefomgeving
40	Economische Leefomgeving - Thema Werken en Ondernemen - welk beleid?	D66	Aan welk economisch beleid is thema 2 getoetst. In de begroting 2023 stonden geen concrete acties en nu wordt er wel over verantwoord. Welke kaders zijn gehanteerd? En wanneer heeft de raad daarover besloten?	De inzet op het gebied van economische zaken is gebaseerd op het economisch beleid "Werken voor Heerenveen 2020-2030". De raad heeft dit beleid 25 november 2019 vastgesteld.
48	Economische leefomgeving - Thema Werken en Ondernemen (pag. 42)	PvdA	Vraag 1: bij circulaire uitgifte criteria Haskerveen dat is vastgesteld. In de toelichting staat dat de doelen zijn vertaald in criteria en dat we in het najaar de verkoop starten. De vraag is zijn er	1. Nee, er zijn in 2023 op Haskerveen geen transacties geweest. We hebben op dit bedrijventerrein 9 kavels volgens het recent vastgestelde selectie- en uitgiftebeleid in de verkoop gezet. Resultaat daarvan is dat er op dit moment op 7 kavels een optie ligt. Het betreft hier het plan De Heide, zie bijlage.

ID	Onderwerp	Fractie	Vraag	Antwoord
			inderdaad in 2023 transacties geweest? Vraag 2: recreatief en toeristisch..... In de laatste zin staat dat de maatregelen nu volop in uitvoering zijn. Wat wordt hiermee bedoeld?	2. – Onderzoek naar haalbaarheid en concept horecaontwikkeling; – Toeristisch overstappunt met informatie – Aanpassen grenzen losloopgebied voor honden en nieuwe hondenstrandjes en hondenspeelveld (laatste punt is in voorbereiding) – Sanitair is opgeknapt – Voor betere afvalinzameling is een 'big belly' geplaatst – Meer aandacht voor overlast (Inzet boa's en politie) – Groot onderhoud voor wandelpaden afgerond – Onderhoud groen en hergebruik snoeiafval om hekjes te maken (deels gerealiseerd, seizoen afhankelijk) – Opknappen parkeerterrein noordkant – Steigers maken – Aanpassen hoofdpad – Extra 'zit' plekken – Vergroten toegankelijkheid minder validen – Verbeteren fiets parkeren – Aanmeerpalen van Engelenvaart – Verbeteren biodiversiteit – Nieuwe speeltoestellen
21	Economische Leefomgeving- Thema Werken en Ondernemen - Energietoeslag	VVD	Op pagina 40 staat er dat er vooruitlopend op de Wet Energietoeslag 2023 3000 huishoudens in maart een bedrag hebben uitbetaald gekregen van € 500,00, in hetzelfde stuk valt te lezen dat er na ingang van deze wet er 2300 huishoudens de "resterende" € 800,00 uitbetaald hebben gekregen. De vragen die	Voor de uitbetaling van de energietoeslag ontvangen wij volledige rijkscompensatie. Er zijn geen onrechtmatige uitgaven gedaan. Omdat de gemeente in april 2023 al een aanvullend bedrag van €500 heeft uitbetaald. Dit betrof alle huishoudens die over 2022 ook de volledige energietoeslag van €1300 hadden ontvangen. Hierdoor is het bedrag voor de energietoeslag voor 2023 nog € 800. Hiervoor zijn de inkomensgegevens opnieuw gecheckt en zijn er mensen die niet meer aan de voorwaarden voldeden.

ID	Onderwerp	Fractie	Vraag	Antwoord
			we hierover hebben is of de 700 huishoudens verschil tussen het vooruitlopen op deze wet en de daadwerkelijk toegekende uitbetalingen na ingang van deze wet onterecht deze vergoeding (€ 350.000,00 in totaal) hebben gekregen? Hoe is deze € 350.000,00 gedekt? En hoe kan het verschil van 23,3% aan huishoudens minder tov 2022 zo groot zijn?	

Fysieke leefomgeving

ID	Onderwerp	Fractie	Vraag	Antwoord
59	Fysieke Leefomgeving - Thema Toekomstbestendig en Duurzaam - luchtkwaliteit	CU	in de begroting 2023-2026 staat op blz. 33 Thema 'Toekomstbestendig en Duurzaam' bij de focus voor de komende jaren onder punt 9: 'We onderzoeken of we de luchtkwaliteit in Heerenveen kunnen verbeteren; In de jaarrekening 2023 staat op blz.56 bij hetzelfde Thema onder punt 9: 'we onderzoeken of we de luchtkwaliteit in Heerenveen kunnen verbeteren.	Over het algemeen is onze luchtkwaliteit goed. De belangrijkste milieuwinst is in onze gemeente te halen langs de snelwegen A7 en A32. Op het verminderen van het aantal voertuigen en hun emissies op deze snelwegen hebben wij echter weinig invloed. Samenwerking op intergemeentelijk/provinciaal niveau is iets waar wij naar streven voor dit onderwerp. Op dit moment doen 3 Friese gemeenten mee aan 'het Schone Luchtakkoord'. Vanwege beperkte ambtelijke capaciteit en omdat de eerste bevindingen laten zien dat onze luchtkwaliteit goed is, nemen wij op dit moment zelf geen deel aan 'het Schone Luchtakkoord'.

ID	Onderwerp	Fractie	Vraag	Antwoord
			Onder het kopje 'wat hebben we bereikt' is niets te lezen over de status van het onderzoek. Mijn vraag is: 'Bestaan er daadwerkelijk plannen om de luchtkwaliteit in onze gemeente te verbeteren en zijn hiertoe al stappen gezet?'	
60	Fysieke Leefomgeving - Thema Toekomstbestendig en Duurzaam - actualisatie duurzaamheidsprogramma	CU	Op blz. 57/58 van de jaarrekening staat: We betrekken u als raad vanaf de start bij de actualisatie van het duurzaamheidsprogramma (2023-2027) en gaan met u in gesprek over de vraag of we als gemeente volgend of leidend willen zijn en of we meer willen doen dan ons wettelijk wordt voorgeschreven. Vraag: wanneer zal het eerste gesprek met de raad plaatsvinden?	Op bladzijde 57 staat aangegeven dat "voor de bestuursperiode 2023-2026 deze doelen zijn overgenomen in de 3 separate DIN's van de programma's Energie van Morgen, Toonaangevend in Circulaire Samenleving en Landschap in balans". Wij hebben met u het gesprek gevoerd bij de behandeling 20 april 2023 van de DIN's die in het Meerjarenplan (MJP) deel 1 stonden. Bij de verdere uitwerking zullen wij u actief blijven informeren en zo nodig een voorstel voorleggen waarover het gesprek kan plaatsvinden.
61	Fysieke Leefomgeving - Thema Toekomstbestendig en Duurzaam - energiescan	CU	Op blz. 58 staat onder 'wat hebben we daarvoor gedaan in 2023': Gebouwen: • er is een energiescan van een groot aantal eigen gebouwen uitgevoerd Vraag: wat heeft deze energiescan laten zien?	In 2022 is een aantal gebouwen beoordeeld op en in 2023 voorzien van een energie label. De uitkomst is dat alle gemeentelijke gebouwen die een label nodig hebben een C of hoger scoren. Uitzondering hierop is de Heerenveense School die niet is beoordeeld en het Posthuisthuis Theater die een label G scoort. In 2023

ID	Onderwerp	Fractie	Vraag	Antwoord
				We hebben een uitrol van op afstand afleesbare meters heeft gerealiseerd, waardoor we zelf in het energiebeheersysteem (Energiemissie) het verbruik kunnen zien. Dit hebben we bedoeld als opvolging van de energiescan we kunnen nu intern monitoren. Dit is informatie die we nodig hebben voor de inzet van de huidige middelen (MJOP). We kunnen slechts beperkt deze middelen inzetten voor de verduurzaming van onze eigen gebouwen. Waaronder het beperken van 55% CO2 uitstoot per 2030. In het kader van de p-nota is een aanvraag ingediend om middelen beschikbaar te stellen voor de uitvoering
49	Fysieke leefomgeving - Thema Wonen en Leven (pag. 51)	PvdA	In de tekst voor de uitleg van kosten en baten staat dat door het nog niet gereed zijn van de aanleg van glasvezel kosten over te hevelen naar het volgende jaar. Glasvezel worden door verschillende commerciële aanbieders gelegd, zij breken straten open, soms achter elkaar aan, en gooien ze weer dicht met als gevolg dat na verloop van tijd de volledige straat moet worden hersteld. Vraag: worden er ook kosten voor het herstel in rekening gebracht bij de veroorzakers, Zo ja hoe groot is dat bedrag en waar is dat verantwoord in de financiële stukken, Zo nee, waarom niet. Wat is de reden daarvoor?	De kosten voor het herstel van verharding worden – bij de te verlenen vergunning - in rekening gebracht aan de partijen die in gemeentegrond kabels en leidingen aanleggen. Dat gebeurt op basis van de hiervoor door de VNG bepaalde tarieven. De opbrengsten daarvan worden verantwoord binnen het product verhardingen. De totale omvang fluctueert per jaar, afhankelijk van de hoeveelheid aangelegde kabels en leidingen. De totale omvang hiervan sturen wij u na.

ID	Onderwerp	Fractie	Vraag	Antwoord
26	Fysieke Leefomgeving - Thema Toekomstbestendig en Duurzaam - Betrekken Raad bij actualisatie van het duurzaamheidsprogramma	D66	p57 => Voor de periode 23026 zijn de doelen op het gebied van Duurzaamheid overgenomen in 3 separate DIN's van de programma's Energie van Morgen, Toonaangevend in Circulaire Samenleving en Landschap in balans. Wanneer en op welke wijze is de raad betrokken en/of heeft er een gesprek plaats gevonden met de raad over de doelen in de DIN's Toonaangevend in Circulair en Landschap in balans?	Bij de behandeling van het MJP 1 hebt u de doelen vastgesteld. Het MJP 1 is besproken en vastgesteld tijdens de raadsvergadering op 20 april 2023.
24	Fysieke Leefomgeving - Thema Toekomstbestendig en Duurzaam - Onderbesteding op Watergangen	D66	Op p54 wordt de onderbesteding op Watergangen (1,367 miljoen) toegelicht => de onderbesteding wordt veroorzaakt door vertraging op klimaatadaptatie en uitvoering baggeren, beide schuiven door naar 2024. Schuiven de voor 2023 gereserveerde (maar niet bestede) middelen op deze twee onderwerpen ook door naar 2024? Of vallen deze vrij en komen ze in de Algemene Reserve?	Deze middelen schuiven door naar 2024. De Friese gemeenten, zo ook Heerenveen, hebben met Wetterskip Fryslân een overeenkomst afgesloten voor de overdracht van stedelijk water naar het Wetterskip. In de overeenkomst is de afspraak opgenomen om de watergangen op diepte te brengen. De kosten worden door beide partijen voor ieder de helft gedragen.
25	Fysieke Leefomgeving - Thema Toekomstbestendig	D66	Op p56 wordt benoemd dat het concept uitvoeringsplan Klimaatadaptatie, dat uitvoering moet geven aan het	Het watertakenplan 2021-2024 is op 14 december 2020 door de raad vastgesteld. De afgelopen jaren is hier uitvoering aan gegeven. Dit omvat een breed scala aan werkzaamheden en maatregelen betreffende water, riolering en klimaatadaptatie. Dit jaar wordt het programma

ID	Onderwerp	Fractie	Vraag	Antwoord
	dig en Duurzaam - Watertakenplan 2021-2024		Watertakenplan 2021-2024, nog niet is vastgesteld en dat in 2024 het programma Klimaatadaptatie samen met het nieuwe watertakenpan 25-28 aan de raad / het college wordt voorgelegd. Betekent dit dat er geen uitvoering is gegeven aan het watertakenplan 2021-2024?	Klimaatadaptatie aan de raad (beleid en budgetten) en college (uitvoeringsprogramma) voorgelegd. Dit document betreft een verdieping op de klimaatopgave voor de gemeente Heerenveen. Vanwege de relatie met het watertakenplan 25-28 worden beide documenten tegelijk aan u voorgelegd.
27	Fysieke Leefomgeving - Thema Toekomstbesten dig en Duurzaam- Betrokken partijen bij programma Buitengebied	D66	p60: De agrarische sector wordt nadrukkelijk betrokken bij het opstellen van het programma Buitengebied. Welke andere externe partijen (bijv. natuurorganisaties) worden nog meer betrokken bij het opstellen van dit programma, zodat niet alleen de agrarische belangen maar ook andere belangen vertegenwoordigd zijn?	Naast de agrarische sector proberen we ook andere partijen te betrekken bij het uitwerken van het programma buitengebied en het Milieueffectrapport. Onderstaande partijen hebben wij gevraagd om actief mee te denken en hebben wij ook actief geïnformeerd over stukken die ter inzage liggen. •Agrarisch Jongerencontact Oranjewoud •Brandweer Fryslân •Circulair Friesland •ETFI •Fietzersbond •Friese Milieufederatie •FUMO •GGD Fryslân •LTO Noord •Participatieraad Heerenveen •Planbureau Fryslân •Provincie Fryslân •Regionaal Orgaan Verkeersveilig Fryslân •Toerisme Alliantie Friesland (TAF) •Veiligheidsregio Fryslân •Wetterskip Fryslân •Rijkswaterstaat •It Fryske Gea •LTO Noord (afd. Heerenveen) •Natuurmonumenten •Staatsbosbeheer •Liander •Stichting Beekdal Koningsdiep •Vogelwacht Heerenveen •It Lege Midden •ELAN •Gebiedscommissie Aldeboarn De Deelen Naast bovenstaande partijen hebben wij onderstaande partijen (vooral overheden) actief geïnformeerd over de stukken die ter inzage liggen. •Gasunie Transport Services BV •Gemeente De Fryske marren •Gemeente Leeuwarden •Gemeente Ooststellingwerf •Gemeente Opsterland •Gemeente Smallingerland •Plaatselijke belangen (22x) •Ministerie van Defensie •Ministerie van Economische Zaken en Klimaat •Rijksdienst voor het cultureel erfgoed •Tennet Genoemde partijen zullen wij ook in het vervolg weer benaderen.

ID	Onderwerp	Fractie	Vraag	Antwoord
				Meer informatie en impressies van bijeenkomsten staan op de webpagina www.heerenveen.nl/programma-buitengebied
50	Fysieke Leefomgeving - Thema Toekomstbestendigheid en Duurzaam (pag. 62)	PvdA	Vraag 1: extra inkomsten van een schadeclaim bij een leverancier. Is deze opbrengst al toegekend en geïnd of staat nog in behandeling? Anders vormt het een risico dat als de claim wordt afgewezen dit weer gevolgen heeft voor deze jaarstukken. Vraag 2: riolering. Er wordt melding gemaakt dat er minder is uitgegeven en wel de heffing is ontvangen. Daarnaast waren en begrote kosten pas realiseerbaar in het volgende jaar. Hoe kom je dan tot een hogere last van € 332.000,=. Is dit geen boekhoudkundige verschuiving van kapitaal naar voorzieningen?	1. De nota van de schadeclaim is in januari 2024 verstuurd, maar nog niet betaald. Hij is verantwoord in de jaarstukken 2023 conform het stelsel van baten en lasten. Indien de schadeclaim niet betaald wordt, komt dit in 2024 ten laste van de voorziening dubieuze debiteuren. Gemeenten vormen namelijk verplicht deze voorziening om niet betaalde nota's te dekken. Het risico op het niet betalen zal daarom geen effect hebben op 2023 en daarmee ook niet op de jaarstukken 2023. 2. Het betreft een boeking vanuit de exploitatie naar de voorziening. Er wordt daarmee een bedrag gereserveerd voor een toekomstige uitgave, in dit geval de vervanging van riolering.
23	Fysieke Leefomgeving - Thema Wonen en Leven - Centrumwinkelgebied autoluw maken	D66	Op p49 => "Dankzij het camerahandhavingssysteem zijn er minder auto's in het centrum buiten de venstertijden." Kunt u de cijfers hierachter delen? Hoeveel auto's kwamen er in het centrum (buiten venstertijden) voordat het camerahandhavingssysteem werd geplaatst? En hoeveel auto's	Uit onze contacten met bewoners en bedrijven in het centrum blijkt dat de camera's zorgen voor merkbaar minder autoverkeer in het centrum. We hebben geen volledig beeld van het aantal overtredingen voordat de camera's werden geplaatst. Wel hebben we gegevens over het aantal overtredingen en waarschuwingen in de eerste periode na plaatsing van de camera's. Deze gegevens worden opgevraagd in de systemen en zullen wij u nog nasturen. Update 13 juni 2023: De gegevens zijn opgevraagd en staan hieronder:

ID	Onderwerp	Fractie	Vraag	Antwoord
			komen er in dezelfde maanden/periode nadat het handhavingssysteem is geplaatst?	De camera's zijn geplaatst ter vervanging van beweegbare fysieke afsluiting met zogenaamde pollers. In eerste instantie is gewaarschuwd. Vanaf september zijn mensen bekeurd. Hieronder een overzicht van het aantal verstrekte waarschuwingen en bekeuringen: 2023: juli - 2383 waarschuwingen augustus - 1227 waarschuwingen September - 844 boetes oktober - 811 boetes november - 660 boetes december - 629 boetes 2024: januari - 209 boetes februari - 136 boetes maart - 63 boetes april - 228 boetes mei - 209 boetes
12	Fysieke Leefomgeving - Thema Wonen en Leven - Doorstroming op de woningmarkt	D66	In de jaarrekening '23 wordt onder Thema Wonen en Leven >> Wat hebben we bereikt aangegeven dat de gemeente heeft deelgenomen aan een werkgroep waarin het onderwerp doorstroming gezamenlijk is onderzocht. Is dit onderzoek afgerond? Zo ja, kan van dit onderzoek iets worden gedeeld? Onderzoeksopzet? Deelnemers? Conclusies? Aanbevelingen?	De werkgroep doorstroming is in 2023 opgezet op initiatief van Accolade. Deelnemers aan de werkgroep zijn de gemeenten Heerenveen, Smallingerland, De Fryske Marren en Súdwest-Fryslân, de woningcorporaties Accolade, Elkien, DynHûs en WoonFriesland, en de huurdersorganisaties De Bewonersraad en Huurdersbelangenvereniging Heerenveen. De samenstelling van de groep was wisselend. Tot dusver is de werkgroep drie keer bijeengewees. Tijdens deze bijeenkomsten zijn ambities, ideeën en ervaringen met doorstroming uitgewisseld. Tijdens de volgende bijeenkomst worden de eerste resultaten besproken van de pilot van Elkien om woningen toe te wijzen aan mensen met binding met het dorp. Er wordt tot dusver geen gezamenlijk onderzoek uitgevoerd.

ID	Onderwerp	Fractie	Vraag	Antwoord
13	Fysieke Leefomgeving - Thema Wonen en Leven - Heerenveen-West	D66	In de jaarrekening '23 wordt onder Thema Wonen en Leven >> Wat hebben we daarvoor gedaan in 2023 wordt aangehaald dat het college graag met de raad in gesprek gaat over inbreiding naast uitbreiding en over uitbreiding ten westen van Heerenveen. Kan worden aangegeven wanneer dit gesprek met de raad wordt verwacht?	Op 17 juni is er een informatiesessie Wonen, waarbij (naast veel andere onderwerpen) wordt ingegaan op het vraagstuk 'inbreiding en uitbreiding'. Daarnaast ontvangt u in de loop van juli ter informatie een document waarin dit is uitgewerkt, dat geagendeerd kan worden voor een gesprek met het college.
22	Fysieke Leefomgeving - Thema Wonen en Leven - Vergroenen schoolpleinen	D66	Op pagina 48 wordt benoemd dat er subsidie is verleend voor het vergroenen van de schoolpleinen. Hoeveel scholen (gesplitst naar VO en BO) hebben gebruik gemaakt van deze subsidie?	In 2023 hebben 2 scholen deze subsidie aangevraagd en daadwerkelijk ook in 2023 ontvangen (1 VO en 1 PO). Een deel van de scholen heeft weliswaar een aanvraag gedaan in 2023 maar is of wordt toegekend in 2024 (tot op heden 7).
14	Fysieke Leefomgeving - Thema Wonen en Leven - Woonmonitor	D66	In de jaarrekening '23 wordt onder Thema Wonen en Leven >> 'Wat hebben we daarvoor gedaan in 2023' gesteld dat 'In de nieuw op te stellen woonvisie stellen we heldere doelen waar u op kunt sturen... etc'. Hierover een aantal vragen: 1. Wordt hier de woonmonitor zoals beschreven in paragraaf 5.4 van de woonvisie? 2. Als nee, wat wordt hier dan wel bedoeld? 3. Als ja, wat is	De woonvisie bevat de doelen voor de nieuwbouwaantallen en het aandeel betaalbare woningen en sociale huurwoningen. De woonmonitor wordt zo ingericht dat deze zichtbaar maakt of deze doelen dichterbij komen. Tijdens de infosessie Wonen op maandag 17 juni wordt de conceptversie van de woonmonitor aan u getoond, en wordt u gevraagd om feedback. De verwachting is dat de eerste versie van de woonmonitor na de zomer klaar is. De woonmonitor zal in de loop van de tijd steeds verder worden uitgebreid met wonen-gerelateerde informatie. De eerste versie zal onder andere inzicht bieden in de totale planvoorraad.

ID	Onderwerp	Fractie	Vraag	Antwoord
			momenteel de status van deze monitor en wanneer mag de raad deze monitor tegemoet zien? De reden van deze vraag is dat er recentelijk en waarschijnlijk ook de komende maanden/jaren veel woningbouwplannen in de raad worden behandeld. Een realtime woningmonitor zoals beschreven in paragraaf 5.4 van de woonvisie is dan ontzettend helpend.	

Mensen, Middelen en Bestuur

ID	Onderwerp	Fractie	Vraag	Antwoord
15	Mensen, Middelen en Bestuur - Thema Financiën en organisatie - Alle thema's	CU	Wat was in 2023 de personele inzet per Thema en wat heeft dit gekost?	Thema - Personeelslasten Samen met inwoners € 1.756.000,00 Zorg en Welzijn € 13.439.000,00 Wonen en Leven € 16.827.000,00 Werken en Ondernemen € 459.000,00 Toekomstbestendig en duurzaam € 2.662.000,00 Financiën en organisatie € 22.143.000,00 Totaal € 57.286.000,00
51	Mensen, middelen en bestuur - Thema Financiën en organisatie (pag.69)	PvdA	Vraag 1: Algemene uitgaven en inkomsten zowel hogere lasten als baten. In de tekst staat dat de hogere lasten enerzijds wordt veroorzaakt door de lagere toegerekende rente en er geen leningen zijn afgesloten. In mijn ogen zal dit dan moeten leiden tot	Vraag 1. Bij het opstellen van de begroting werd rekening gehouden met dat wij een lening aan zouden moeten trekken. Hierdoor is voor het toerekenen van de rente aan kapitaallasten gerekend met een percentage van 2.1 %. Mede doordat investeringen vertraging hebben opgelopen is er geen lening aangetrokken. Hierdoor is ons rentepercentage berekend op 0.6%. Dit zorgt ervoor dat de geraamde kapitaallasten (afschrijving inclusief rente) die wordt toegerekend aan investeringen lager zijn. Dit resulteert in een saldo bij mensen, middelen en bestuur omdat dit het

ID	Onderwerp	Fractie	Vraag	Antwoord
			lagere lasten dan begroot en niet met een hogere last van € 739.000,= Hoe zit dit? Wat is niet opgenomen (vermeld)? Vraag 2: door de inkomsten van de detachering zijn de baten hoger € 420.000,= hoger dan begroot. Er is constant geroepen dat bepaalde zaken niet konden worden gerealiseerd omdat er personeelskrapte was. Nu blijkt dat aan detacheringsinkomsten een fors bedrag meer is ontvangen. Houdt dit in dat er meer personeel is uitgeleend? Welk personeel is dat dan? Hoe zit dit? Vraag 3: Belastingen. Bij de begrotingsbehandeling is door het college aangekondigd dat een verhoging van WOZ waarde er geen gevolgen voor de burger bevolking is aangaande OZB. Hoe kan dat dan dat er nu een hogere baat van € 46.000,= vermeld staat. Graag uitleg hierover?	thema is waar het saldo staat. Bij de producten van de andere thema's zorgt dit voor een juist en positief saldo. Vraag 2. In 2023 zijn in totaal zes medewerkers gedetacheerd, onder andere bij de Provincie en een bedrijf in de private sector. Het detacheren van medewerkers biedt hen de kans voor loopbaanontwikkeling, het verkennen van nieuwe mogelijkheden en het opdoen van ervaring buiten de gemeente. Deze ervaring kunnen zij vervolgens benutten bij hun terugkeer naar een functie binnen de gemeentelijke organisatie. We ontvangen inderdaad extra inkomsten uit detachering. Deze worden echter ook weer ingezet om andere inhuur- en bedrijfsvoering kosten te dekken. Vraag 3. Het saldo van OZB is een resultaat van verschillende factoren, zoals OZB tarieven, WOZ waarden en het aantal objecten. De tarieven zijn gehanteerd zoals deze door de gemeenteraad zijn vastgesteld. Deze tarieven zijn gehanteerd zoals deze door de gemeenteraad zijn vastgesteld. Deze tarieven zijn gebaseerd op de WOZ- waarde. Op het moment dat de WOZ- waarden stijgen, dalen de tarieven zodat de inkomsten van de gemeente gelijk blijven.
34	Middelen, Mensen en Bestuur - Thema	D66	In de begroting was een voornemen om te komen tot een Strategische personeelsplanning, wanneer kunnen we die	In 2024 is een eerste aanzet gemaakt voor de basis, dit wordt in 2025 verder opgepakt om te komen tot een Strategische Personeelsplanning. Dit past in de ontwikkeling en uitrol van het organisatieveranderingsproces voor onder meer de structuur en governance Bij het vaststellen van de

ID	Onderwerp	Fractie	Vraag	Antwoord
	Financiën en organisatie		verwachten? wat is er gebeurt met de post concernfrictie	begroting 2023 is besloten om de frictie reserve te voeden met € 500.000. De onttrekking van € 46.000 betreft een vaststellingsovereenkomst van IBOR
11	Middelen, Mensen en Bestuur - Thema Financiën en organisatie - Omgevingswet - Impact van Omgevingsplannen	D66	In de jaarrekening '23 staat op pag. 67 bij de paragraaf over de Omgevingswet dat het actualiseren en samenvoegen tot omgevingsplannen forse inspanning en een financiële investering vraagt, waardoor de kant groot is dat er keuzes gemaakt moeten worden en ambities bijgesteld moeten worden. Wanneer verwacht het college deze consequenties in beeld te hebben en aan de raad voor te kunnen stellen?	Momenteel doorlopen wij een marktconsultatie waarvan wij de resultaten begin juli verwachten. Op basis van deze consultatie gaan wij verder uitwerken hoe wij het opstellen van het omgevingsplan Heerenveen aanpakken. Wij denken dat we in het vierde kwartaal van dit jaar meer duidelijkheid hebben en de raad verder kunnen informeren dan wel met concrete voorstellen kunnen komen.